

FORSVARSMINISTERIET

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN

4. februar 2010

I forlængelse af min deltagelse i åbent samråd i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 12. november 2009 vedrørende de redningsmæssige konsekvenser ved at udfase Fiskeridirektoratets fiskerikontrolskib "Havørnen" fremsender jeg som aftalt supplerende oplysninger om en række af de emner, som blev drøftet på mødet. Det drejer sig om havmiljøberedskabets organisation, "Havørnens" havmiljøkapacitet, initiativer til at styrke Fiskeridirektoratets bidrag til havmiljøberedskabet og "Havørnens" deltagelse i søredningsoperationer m.m. Min taleseddel fra samrådet er fremsendt ved min besvarelse af FLF alm. del spm. 46.

Jeg vil indledningsvis redegøre for havmiljøberedskabet og præcisere fiskerikontrolskibet "Havørnens" kapacitet i relation til havmiljøberedskabet.

Havmiljøberedskabet

Forebyggelse og bekæmpelse af havmiljøforurening involverer såvel statslige som kommunale aktører og kan organisatorisk opdeles i to hovedområder:

1. Organisationen til bekæmpelse af forurening på havet, som falder inden for mit ressortområde, og
2. Organisation til bekæmpelse af forurening på kysten, på strande og i havne, som er de respektive kommunalbestyrelses ansvarsområde.

For så vidt angår bekæmpelse af forurening på havet varetager Søværnets Operative Kommando den koordinerende, operative indsats via Maritime Assistance Service (MAS) i Århus. En række myndigheder bidrager med kapaciteter eller personel til havmiljøberedskabet, hvilket bl.a. gælder myndigheder under mit ministerområde som søværnet, flyvevåbnet, Marinehjemmeværnet, Beredskabsstyrelsen og Farvandsvæsenet. Endvidere er der bidrag fra andre ministerområder/styrelser som fx Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratets bidrag til havmiljøberedskabet

Fiskeridirektoratets tre fiskerikontrolskibe "Nordsøen", "Vestkysten" og "Havternen" er kun i stand til at bidrage til havmiljøberedskabet med observationer og ved at tage olieprøver fra havoverfladen. Ingen af skibene er udstyret med forureningsbekæmpelsesfaciliteter, som f. eks. udlægning af flydespærringer. "Havørnen" var heller ikke udstyret med faciliteter til forureningsbekæmpelse.

I forbindelse med bygningen af Fiskeridirektoratets nye fiskerikontrolskib "Ny Nordsøen" har Forsvarsministeriet betalt for en række faciliteter på skibet, der sikrer, at skibet kan indgå i havmiljøberedskabet. Skibet vil således blive udstyret med to af forsvarrets containere med hver 200 m flydespærringer samt en kompressor til at luftfylde flydespærringerne med. Fiskeridirektoratets kommende skib vil dermed kunne bidrage væsentligt til havmiljøberedskabet.

I relation til Fiskeridirektoratets bidrag til havmiljøberedskabet skal jeg endvidere henlede opmærksomheden på, at det i forsvarsforliget for 2010-2014 indgår, at det i forligsperioden bør overvejes, om et yderligere fiskerikontrolskib eller andre statslige skibe, herunder Farvandsvæsenets inspektionsfartøjer, kan udstyres med samme kapacitet som "Ny Nordsøen".

Fiskeridirektoratets andre enheder

Fiskeridirektoratet har pr. 1. januar 2010 tre aktive fiskerikontrolskibe – "Nordsøen", "Vestkysten" og "Havørnen", idet fødevareministeren har oplyst, at "Havørnen" som følge af FL2010 er udfaset af direktoratets drift. Fiskerikontrolskibet "Vestkysten" har samme grundudrustning som fiskerikontrolskibet "Havørnen", men er noget større. Både "Vestkysten" og "Nordsøen" er bygget til sejlads i hårdt vejr, herunder i Nordsøen og Skagerrak, mens "Havørnen" opererer i de indre danske farvande. En samlet oversigt over Fiskeridirektoratets enheder inklusiv "Havørnen" fremgår af [bilag 1](#).

Fiskeridirektoratets nybygning "Ny Nordsøen" vil grundlæggende være udrustet som de øvrige fiskerikontrolskibe. Som tidligere nævnt vil "Ny Nordsøen" jf. aftale med Forsvarsministeriet blive udstyret med to containere med flydespærringer og vil således aktivt kunne indgå i havmiljøbekæmpelsen. Skibet vil endvidere være udrustet med specielle projektører med ultraviolet lys, som kan lokalisere olieforurening.

Søredning

Forsvarskommandoen har oplyst, at for så vidt angår Havørnens deltagelse i søredningsaktioner har Havørnen fra 2006 og frem til 16. november 2009 deltaget i 16 eftersøgnings- og søredningsaktioner. Fødevareministeriet oplyser endvidere, at "Havørnen" i perioden 2006-2008 ikke har været involveret i livreddende eftersøgnings- eller redningsopgaver. Nedenstående tabel viser antallet af søredningsoperationer, som Havørnen har deltaget i, samt det totale antal søredningsoperationer gennemført i danske farvande under koordination af Joint Rescue Coordination Centre Denmark i perioden 2006-2009:

	2006	2007	2008	2009 ¹
Totale søredningsoperationer gennemført under koordination af Joint Rescue Coordination Centre Denmark	297	315	308	286
Totale søredningsoperationer, som Havørnen har deltaget i	5	6	2	3

I
2
0
0
9
h
a
r

Havørnen deltaget i følgende søredningsaktioner:

- Den 12. november 2009 sprang en person ud fra Øresundsbroen, og Havørnen blev dirigeret til området. Flyvevåbnets redningshelikopter samlede den pågældende person op.
- Den 23. juni 2009 drev en badegæst til havs i en gummikano i Køge bugt, og Havørnen

blev dirigeret til området. Flyvevåbnets redningshelikopter bjærgede den pågældende person.

- Den 17. februar 2009 sank et lettisk skib i Østersøen, og Havørnen deltog i redningsoperationen. Besætningen var på 6 mand, hvoraf 4 overlevede, som alle blev reddet af flyvevåbnets redningshelikopter.

Herudover undsatte Havørnen i den 6. juni 2009 en polsk lystsejler, som var grundstødt ved Snogebæk. Sejleren fortsatte efterfølgende for egen kraft.

På samrådet blev der stillet spørgsmålet om de tilfælde, hvor Havørnen er den eneste faste ressource i søredningsberedskabet, der vil kunne nå frem til en SAR-ulykke.

Forsvarskommandoen oplyser, at Havørnen var én af flere statslige, skibsbaserede søredningsressourcer i Østersøen omkring Bornholm. Forsvarskommandoen konkluderer, at betydningen af Havørnens tilstedeværelse ikke var større end de øvrige.

Forsvarskommandoen konkluderer, at det ikke er muligt at identificere situationer, hvor operative begrænsninger ville være af en sådan karakter, at alene Havørnen kunne yde assistance.

Forsvarskommandoen konkluderer endvidere, at der i relation til søredningsoperationer ikke kan peges på situationer, hvor Havørnen har udgjort en vital del af eller har været den eneste og dermed afgørende kapacitet. Baggrunden herfor er, at ressourcerne i det faste søredningsberedskab ikke kan ses isoleret. I den enkelte redningsaktion vil også civile skibe i området bistå, idet alle skibe på havet i henhold til bl.a. internationale regler og Lov om sikkerhed til søs er forpligtet til at hjælpe i forbindelse med en eventuel redningsaktion eller nødsituation på havet.

Jeg kan henholde mig til Forsvarskommandoens oplysninger.

På samrådet blev der endvidere stillet spørgsmålet, hvilke aftaler om "Search and Rescue" (SAR) Danmark har indgået med vores nabolande i Østersøregionen. Forsvarskommandoen oplyser, at Danmark har indgået SAR-aftaler med de fleste omkringliggende lande eksempelvis Sverige.

Jeg vedlægger til udvalgets orientering Skibfartens og Luftfartens Redningsråds rapport om sø- og flyveredningstjenesten i de danske farvande i 2008 ([bilag 2](#)).

Afslutningsvis kan det oplyses, at dette brev også vil blive sendt til Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt til Forsvarsudvalget.

Med venlig hilsen

Søren Gade

---

¹ Til og med 16. november 2009.